

VYHLÁŠKA
ministerstva životního prostředí České republiky
ze dne 11. června 1992,
kterou se provádějí některá ustanovení zákona
České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Ministerstvo životního prostředí České republiky stanoví podle § 4 odst. 1 a 2, § 8 odst. 3 a 5, § 24 odst. 2, § 38 odst. 3, § 40 odst. 1, § 42 odst. 2 a 5, § 47 odst. 3, § 48 odst. 3, § 49 odst. 5, § 50 odst. 5, § 60 odst. 4, § 67 odst. 1, § 69 odst. 3, § 81 odst. 5, § 82 odst. 2, § 90 odst. 5, 6 a 7 zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 347/1992 Sb. (dále jen „zákon“):

Vymezení a hodnocení
územního systému ekologické stability krajiny
(k § 4 odst. 1 zákona)

§ 1

Pro účely této vyhlášky se vymezují následující pojmy územního systému ekologické stability krajiny (dále jen „systém ekologické stability“)

- a) biocentrum je biotop [§ 3 písm. i) zákona] nebo soubor biotopů v krajině [§ 3 písm. k) zákona], který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému [§ 3 písm. j) zákona],
- b) biokoridor je území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter síť.

§ 2

(1) Vymezení místního, regionálního i nadregionálního systému ekologické stability stanoví orgány ochrany přírody v plánu systému ekologické stability.

(2) Plán systému ekologické stability obsahuje

- a) mapový zakres existujících a navržených biocenter a biokoridorů s vyznačením zvláště chráněných částí přírody, a to v měřítku 1:50 000 a větším pro nadregionální a regionální systém ekologické stability a v měřítku 1:10 000 a větším pro místní systém ekologické stability,
- b) tabulkovou a popisnou část charakterizující funkční a prostorové ukazatele, zejména rozmanitost ekosystémů, charakteristiky zvláště chráněných částí přírody, prostorové vazby, nezbytné prostorové údaje (minimální plochy biocenter, maximální délky biokoridorů a jejich minimální nutné šířky) a jejich současný stav,
- c) bližší odůvodnění včetně návrhů rámcových opatření k jeho zachování a zlepšení.

(3) Plán systému ekologické stability je podkladem pro projekty systému ekologické stability podle § 4, provádění pozemkových úprav,¹⁾ pro zpracování územně plánovací dokumentace, pro lesní hospodářské plány²⁾ a pro vodohospodářské a jiné dokumenty ochrany a obnovy krajiny. Zpracování plánu systému ekologické stability provádějí odborně způsobilé osoby.³⁾

§ 3

(1) Orgán ochrany přírody průběžně provádí hodnocení systému ekologické stability (dále jen „hodnocení“) z hlediska jeho stabilizační funkce.

(2) Hodnocení obsahuje zejména upřesnění hranic, úroveň biologické diverzity, hodnocení druhové skladby porostů a schopnosti ekosystému odolávat znečištění, erozi či jiné fyzikální nebo chemické zátěži prostředí. Jeho výsledkem je určení, zda systém ekologické stability je vyhovující, tj. přesně vymezený a schopný bez dalších opatření plnit stabilizující funkce v krajině, nebo nevyhovující, tj. vyžadující vymezení či doplnění biocenter a biokoridorů.

§ 4

(1) Projekty k vytváření systému ekologické stability (dále jen „projekty“) jsou souborem přírodovědné, technické, ekonomické, organizační a majetkoprávní dokumentace; jsou nezbytným podkladem zejména k provádění pozemkových úprav.

(2) Podkladem pro zpracování projektu je schválená územně plánovací dokumentace⁴⁾ nebo plán systému ekologické stability.

(3) Projekty podle odstavce 1 zajišťují právnické a fyzické osoby uvedené v § 4 odst. 1 zákona.

Jejich zpracování provádějí odborně způsobilé osoby.³⁾

§ 5

(1) Plán systému ekologické stability a projekt systému ekologické stability schvalují příslušné orgány územního plánování v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí.

(2) Před schválením předkládá příslušný orgán ochrany přírody návrh plánu systému ekologické stability nebo zpracovaný projekt systému ekologické stability k posouzení a projednání dotčeným orgánům státní správy a účastníkům řízení.

(3) Pro objektivní posouzení návrhu plánu systému ekologické stability nebo zpracovaného projektu systému ekologické stability si před jeho schválením mohou orgány ochrany přírody zajistit posouzení u odborně způsobilých právnických či fyzických osob.³⁾

§ 6

(1) Opatřením k vytváření systému ekologické stability se rozumí návrh a realizace dílčích či jednoduchých doplnění systému ekologické stability, zejména místního, které vzhledem k nenáročným technickým, ekonomickým, organizačním a majetkoprávním podmínkám nevyžaduje předchozí zpracování plánu či projektu podle § 4 a 5 (např. doplňková výsadba stávajícího biocentra či biokoridoru, založení nevelkého remízu, výsadba či dosadba liniové zeleně).

(2) Opatření podle odstavce 1 zabezpečují právnické a fyzické osoby uvedené v § 4 odst. 1 zákona.

§ 7

Ochrana významných krajinných prvků

(k § 4 odst. 2 zákona)

(1) Registrace (§ 6 zákona) se provádí zápisem do seznamu významných krajinných prvků. Zápis obsahuje soupis katastrálních území a výčet dotčených parcel s uvedením jejich vlastníků i nájemců, stručnou charakteristiku, doklad o oznámení (§ 6 odst. 1 a 2 zákona), případně o výsledku projednání (§ 6 odst. 3 zákona) či o zrušení registrace (§ 6 odst. 4 zákona) a zakres v mapách přiměřeného měřítko (1:5000 a většího).

(2) Zrušení registrace významného krajinného prvku sdělí orgán ochrany přírody vlastníkovi, případně i nájemci dotčeného pozemku, územně příslušnému stavebnímu úřadu a obci.

§ 8

Ochrana dřevin a povolování jejich kácení

(k § 8 odst. 3 a 5 zákona)

(1) Poškození a ničení dřevin rostoucích mimo les (§ 7 odst. 1 zákona) je nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení jejich ekologických a estetických funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření.

(2) Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les za předpokladu, že tyto nejsou významným krajinným prvkem [§ 3 písm. b) zákona] a jsou splněny ostatní podmínky stanovené zákonem a jinými právními předpisy,⁵⁾ se podle § 8 odst. 3 zákona nevyžaduje pro stromy o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad území nebo souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m².

(3) Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les podává vlastník pozemku či nájemce se souhlasem vlastníka pozemku, na kterém dřeviny rostoucí mimo les rostou. Žádost musí obsahovat

a) jméno a adresu žadatele,

b) doložení vlastnického či nájemního vztahu žadatele k pozemkům a dřevinám rostoucím mimo les,

c) specifikaci dřevin rostoucích mimo les, které mají být káceny, zejména jejich druh, počet, velikost plochy keřů včetně situačního zákresu,

d) udání obvodu kmene stromu ve výšce 130 cm nad zemí,

e) zdůvodnění žádosti.

(4) Oznámení o kácení dřevin rostoucích mimo les (§ 8 odst. 2 zákona) musí obsahovat stejné náležitosti jako žádost o povolení ke kácení podle odstavce 3.

(5) Kácení dřevin rostoucích mimo les se provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. K tomu přihlíží orgán ochrany přírody při vydávání povolení ke kácení dřevin (§ 8 odst. 1 zákona).

§ 9

Maximální výše a působ vymeření poplatku za jízdu motorovými vozidly v národních parcích

(k § 24 odst. 2 zákona)

(1) Za jízdu motorovými vozidly na území národního parku může orgán ochrany přírody stanovit poplatek v maximální výši 20 Kčs za jeden den, a jde-li o autobus, v maximální výši 50 Kčs za jeden den. Den, v němž byl zaplacen poplatek za vjezd na území národního parku (§ 24 odst. 1 zákona), již nepodléhá poplatku za jízdu na území národního parku.

(2) Poplatek za jízdu motorovými vozidly na území národního parku lze též vybírat ročním paušálem ve výši maximálně 1000 Kčs za jedno motorové vozidlo, a jde-li o autobus, v maximální výši 3000 Kčs.

(3) Forma poplatku podle odstavců 1 a 2 je na vůli plátce.

(4) Je-li v motorovém vozidle přepravován držitel ZTP nebo ZTP/P⁶⁾ a je-li toto vozidlo řádně označeno příslušným symbolem,⁷⁾ poplatky stanovené v odstavcích 1 a 2 se nevyžadují. Od poplatků jsou osvobozeny též autobusové zájezdy organizované pro zdravotně postižené občany za podmínky, že je v autobuse přepravována alespoň polovina takovýchto občanů.

§ 10

Náležitosti plánu péče o vybraná zvláště chráněná území

(k § 38 odst. 3 zákona)

(1) Náležitostmi plánu péče o vybraná zvláště chráněná území (dále jen „plán péče“) jsou návrhy

praktických opatření směřující k

- a) zamezení nebo minimalizaci nepříznivých vlivů okolí,
- b) omezení či zastavení vývojových procesů tak, aby bylo uchováno vývojové stádium ekosystému potřebné pro zachování druhové rozmanitosti,
- c) odstranění nežádoucích objektů, zařízení, skládek apod.,
- d) usměrnění hospodářského či jiného využívání území,
- e) usměrnění využití území pro vědeckovýzkumné, osvětové a další účely,
- f) úpravě přírodních poměrů území ve prospěch předmětu ochrany,
- g) zajištění praktické ochrany území.

(2) Odbornými podklady pro sestavování a aktualizaci plánu péče jsou zejména inventarizační průzkumy. Doplňujícími podklady jsou veškeré dostupné materiály získané vědeckými výzkumy či odbornými expertízami, zprávy z kontrol apod.

(3) Náležitostmi plánu péče jsou dále

- a) základní identifikační údaje,
- b) charakteristika území se zvláštním zřetelem na hlavní předmět ochrany,
- c) stanovení negativních činitelů a možných nebezpečí dalšího ohrožení,
- d) předběžné finanční vyčíslení nákladů na realizaci navržených praktických opatření.

(4) Náležitostmi plánu péče pro území na lesním půdním fondu jsou navíc

- a) rozbor současného stavu porostů,
- b) stanovení hlavních směrů řízení vývoje, případně též technologických postupů pro základní jednotky (soubory lesních typů).

(5) Náležitostmi plánu péče pro území mimo lesní půdní fond jsou navíc

- a) návrhy na praktická opatření včetně stanovení limitů pro případné hospodářské využívání,
- b) stanovení způsobu uskutečňování navrhovaných opatření.

(6) Náležitostmi plánu péče jsou též návrhy na technické zabezpečení a vybavení zvláště chráněného území, na jeho vědeckovýzkumné a výchovné využití apod.

(7) Plán péče pro území na lesním půdním fondu předávají okresní úřady, správy chráněných krajinných oblastí, správy národních parků nebo ministerstvo životního prostředí České republiky zpracovateli lesního hospodářského plánu tři měsíce před základním šetřením k návrhu zpracování

lesního hospodářského plánu.⁸⁾ Plán péče zpracovaný v průběhu platnosti lesního hospodářského plánu může předat orgán ochrany přírody jako podnět ke změně lesního hospodářského plánu příslušnému orgánu státní správy lesního hospodářství.

(8) Zpracování návrhu plánu péče podle odstavců 1 až 7 zajišťuje příslušný orgán ochrany přírody prostřednictvím fyzické či právnické osoby, která má pro tuto činnost kvalifikační předpoklady.

Metodické řízení a koordinaci zpracování plánů péče zajišťuje Český ústav ochrany přírody.

(9) Plán péče projedná orgán ochrany přírody před jeho schválením s vlastníky i nájemci dotčených pozemků a příslušnými orgány státní správy. Tento plán platí zpravidla pro období deseti let, v odůvodněných případech může být jeho platnost prodloužena o dalších pět let. U nově vyhlášených zvláště chráněných území je plán péče součástí podkladů pro jejich vyhlášení.

(10) Každý zásah provedený v rámci uskutečňování plánu péče musí být odborně zdokumentován a evidován. Orgán ochrany přírody, který zásah provedl, popřípadě zadal, je povinen zajistit odborné sledování změn zásahem vyvolaných. Provedené zásahy i výsledky sledování se shromažďují a evidují v dokumentaci podle § 12.

§ 11

Náležitosti oznámení o záměru vyhlásit zvláště chráněné území (k § 40 odst. 1 zákona)

(1) V písemném oznámení záměru na vyhlášení národních přírodních rezervací, přírodních

rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a památných stromů vyrozumí orgán příslušný k jejich vyhlášení vlastníky i nájemce pozemků o

- a) velikosti části přírody navržené k zamýšlené ochraně s uvedením parcelních čísel dotčených pozemků a označením katastrálního území, dále doplněném o mapové podklady s detailním zákresem vedení hranice zvláště chráněného území a odůvodnění ochrany,
- b) kategorii zvláštní ochrany, která se navrhuje vyhlásit,
- c) zákonném ochranném pásmu a jeho režimu, případně o návrhu na vyhlášení ochranného pásma včetně jeho rozsahu a detailním způsobu vedení jeho hranic,
- d) vymezení základních podmínek ochrany včetně přehledu činností, kterých se musí vlastník zejména zdržet,
- e) předpokládaném termínu vyhlášení zvláštní ochrany.

(2) Veřejná vyhláška určená k oznámení záměru vyhlásit národní parky nebo chráněné krajinné oblasti obsahuje náležitosti uvedené v odstavci 1, kromě parcelních čísel, a dále obsahuje orientační vymezení zón odstupňované ochrany.

§ 12

Vedení ústředního seznamu ochrany přírody

(k § 42 odst. 2 zákona)

(1) Ústřední seznam ochrany přírody (dále jen „ústřední seznam“) tvoří kartotéka a sbírka příloh.

(2) Ústřední seznam vede Český ústav ochrany přírody v Praze.

(3) Kartotéka obsahuje evidenční listy se základními údaji o zvláště chráněných územích a památných stromech. Základními údaji jsou

- a) název objektu,
- b) kategorie ochrany,
- c) údaje o ochranném pásmu,
- d) údaje o mapových podkladech,
- e) výměra,
- f) stručný popis s uvedením důvodů a cílů ochrany,
- g) údaje o vyhlášení ochrany a jeho publikaci,
- h) okres,
- i) obec, katastrální území a parcelní čísla pozemků,
- j) evidenční číslo,
- k) údaje lesnické v případě zvláště chráněných území na lesním půdním fondu.

(4) Sbírka příloh obsahuje

- a) obecně závazné předpisy či rozhodnutí o vyhlášení ochrany, o jejích změnách či zrušení,
- b) doklady o projednání záměru vyhlášení ochrany,
- c) výpis z evidence nemovitostí a listů vlastnictví dotčených parcel,
- d) snímek z pozemkové mapy a další otisky map (státní mapa odvozená 1:5000 respektive též lesnická mapa a základní mapa 1:50 000),
- e) rezervační knihu.

(5) Rezervační kniha je průběžně doplňovaný soubor údajů a informací o dotčeném zvláště chráněném území. Obsahuje dotazník „Základní údaje“, doklady o výjimkách z ochranných podmínek, plány péče o zprávy o plnění opatření z nich vyplývajících, zprávy z kontrol, výsledky výzkumu a průzkumu a další dokumentaci.

(6) U národních parků a chráněných krajinných oblastí se údaje uvedené v odstavci 3 písm. i) až k) a v odstavci 4 písm. c) a d) v evidenčních listech a sbírce příloh neuvádějí.

(7) Podklady k provedení zápisu památných stromů a zvláště chráněných území, kromě národních parků a chráněných krajinných oblastí, do seznamu jsou

- a) obecně závazný předpis či rozhodnutí o vyhlášení zvláště chráněné části přírody a jejího ochranného pásma,

- b) výpis z evidence nemovitostí dotčených parcel a snímek z pozemkové mapy s vyznačením hranic dotčeného území,
 - c) otisk státní mapy odvozené 1: 5000 s vyznačenými hranicemi (u území na lesním půdním fondu též lesnická mapa),
 - d) otisk základní mapy 1:50 000 nebo její výřez s vyznačenými hranicemi,
 - e) dotazník „Základní údaje“.
- (8) Podklady k provedení zápisu národních parků a chráněných krajinných oblastí do seznamu jsou
- a) obecně závazný předpis o vyhlášení národního parku nebo chráněné krajinné oblasti,
 - b) seznam katastrálních území, která jsou do území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti zahrnuta jako celek nebo zčásti,
 - c) soubor základních map 1:10 000 s vyznačením hranic (u území větších než 500 km² soubor základních map 1:25 000),
 - d) soubor základních map 1:50 000 se zákresem hranic.
- (9) Podklady pro zápis do evidence v ústředním seznamu podle odstavců 6 a 7 je povinen zaslat orgán ochrany přírody, který ochranu vyhlásil, právnické osobě uvedené v odstavci 2 do 30 dnů ode dne vyhlášení ochrany. U národních parků a chráněných krajinných oblastí je tímto orgánem ministerstvo životního prostředí České republiky.
- (10) Evidence zvláště chráněných území podle odstavců 1 až 8 je pro území sloužící zájmům obrany státu vedena v rozsahu dohodnutém ministerstvem životního prostředí České republiky a federálním ministerstvem obrany.

§ 13

Způsob označení zvláště chráněných území a památkových stromů

(k § 42 odst. 5 a § 47 odst. 3 zákona)

- (1) K označení se používá
- a) tabulí s velkým státním znakem České republiky a označením příslušné kategorie ochrany u národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek,
 - b) tabulí s malým státním znakem České republiky a označením příslušné kategorie ochrany u přírodních rezervací, přírodních památek a památných stromů,
 - c) pruhového označení hranic na hraničních sloupcích či hraničních stromech u národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a I. zóny národních parků,
 - d) tabulek s nápisem „I. zóna národního parku“ v kombinaci s pruhovým označením jejích hranic podle odstavce 3,
 - e) tabulí s nápisem „ochranné pásmo národního parku“ pro označení ochranného pásma národního parku.

Závazné vzory označení podle písmen a) a b) jsou uvedeny v příloze č. I.

(2) Označení hranic zvláště chráněných území tabulemi se umísťuje na přístupové cesty a jiná vhodná místa na hranicích těchto území.

(3) Pruhové označení hranic se umísťuje na hraniční sloupky, které nesou dva červené pruhy 5 cm široké, oddělené 5 cm širokou mezerou. Horní pruh probíhá po celém obvodu sloupku, dolní pouze po takové části obvodu, která odpovídá výseku území nechráněného. Sloupky se umísťují zejména na lomové body hranice zvláště chráněného území nebo I. zóny národního parku.

Obdobné označení se provádí na hraničních stromech.

(4) Označení památných stromů, jejich skupin a stromořadí se umísťuje takovým způsobem, aby nezpůsobilo poškození stromu.

(5) V mapových podkladech se vyznačují

- a) hranice národních parků 1 mm silnou čarou červené barvy, hranice jejich ochranného pásma stejně silnou přerušovanou čarou červené barvy,
- b) hranice chráněných krajinných oblastí plnou čarou červené barvy 0,5 mm silnou,
- c) území národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací a přírodních památek v mapách 1:50 000 vykrytím červenou transparentní barvou, s uvedením evidenčního čísla [§ 12 odst. 3 písm. j)], území jejich ochranného pásma šrafováním červenou barvou; ve státní mapě odvozené 1:5000 se vyznačují 1 mm silnou čarou červené barvy, v ochranném pásmu stejně silnou přerušovanou čarou červené barvy,
- d) památné stromy prázdným červeným kroužkem, případně skupinou kroužků o průměru 3 mm.

§ 14

Seznam a stupeň ohrožení zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

(k § 48 odst. 3 zákona)

(1) Seznam druhů rostlin, které jsou zvláště chráněny, a stupeň jejich ohrožení je uveden v příloze č. II této vyhlášky.

(2) Seznam druhů živočichů, které jsou zvláště chráněny, a stupeň jejich ohrožení je uveden v příloze č. III této vyhlášky.

§ 15

Ochrana zvláště chráněných druhů rostlin

(k § 49 odst. 5 zákona)

(1) Základem ochrany zvláště chráněných rostlin je komplexní ochrana jejich stanovišť a bezprostředního okolí. Bezprostředním okolím rostliny se rozumí takový prostor, který vytváří základní podmínky pro její existenci a do něhož nelze zasahovat aniž by rostlina na tento zásah nereagovala.

(2) Za zásahy, při nichž může dojít ke změně hydrologických půdních poměrů, se považuje zejména odvodňování, zavlažování, zásahy do vodotečí, manipulace s výškou hladiny vodních ploch.

(3) Za zásahy do půdního povrchu se považuje veškeré narušování drnu i hrabání steliva v lese.

(4) Za zásahy měnící chemismus prostředí se považuje hnojení organickými i průmyslovými hnojivy a používání jakýchkoli chemických přípravků, pokud nejde o zásah, který zajistí podmínky existence zvláště chráněných druhů rostlin.

(5) Zvláště chráněné druhy rostlin uvedené v příloze č. II této vyhlášky, které jsou označovány jako škůdci,⁹⁾ se nesmějí hubit.

(6) V případě neodvratného zásahu do prostředí či bezprostředního okolí zvláště chráněných druhů rostlin je možno provést přenesení (§ 52 zákona) celých rostlin či jejich částí v kterémkoliv jejich vývojovém stádiu na náhradní stanoviště. K přenesení je nezbytná výjimka z ochrany zvláště chráněného druhu podle § 56 zákona. Toto přenesení musí být písemně dokumentováno.

§ 16

Ochrana zvláště chráněných druhů živočichů

(k § 50 odst. 5 zákona)

(1) Základem ochrany živočichů je komplexní ochrana jejich stanovišť.

(2) Záchranným chovem se rozumí držení většího počtu jedinců zvláště chráněných živočichů za účelem jejich rozmnožování. Záchranný chov lze povolit jen v souladu se záchranným programem (§ 52 zákona) vypracovaným pro příslušný druh. U druhů, které jsou současně zvěří,¹⁰⁾ projedná

povolení záchranného chovu orgán ochrany přírody s orgánem státní správy myslivosti. Součástí povolení k záchrannému chovu je stanovení bližších podmínek záchranného chovu, zejména vedení přiměřené evidence a jiných údajů o průběhu chovu.

(3) Chov živočichů v zoologických zahradách je chovem zvláštního určení. Hlavním posláním zoologických zahrad je zajišťování chovů ohrožených druhů živočichů chráněných mezinárodními úmluvami, záchranných chovů zvláště chráněných druhů živočichů, zejména kriticky ohrožených, a dále plnění významných vědecko-výzkumných, výchovných a estetických funkcí. Pro zajišťování záchranných chovů se zoologickým zahradám vydává povolení podle odstavce 2.

(4) Zvláště chráněné živočichy, neschopné v důsledku zranění nebo jiných okolností samostatné existence v přírodě, lze držet po dobu nezbytnou k jejich ošetření. Pokud si ošetření vyžádá dobu delší než čtyři týdny, oznámí osoba, která se živočicha ujala, tuto skutečnost příslušnému okresnímu úřadu nebo příslušné správě chráněné krajinné oblasti či národního parku.

(5) Pro zvláště chráněné živočichy neschopné v důsledku zranění nebo jiných okolností samostatné existence v přírodě, lze zřizovat stanice, ve kterých se jim poskytne potřebná péče.

(6) Preparovat zvláště chráněné druhy živočichů (§ 50 odst. 5 zákona) lze pouze na základě oprávnění vydaného orgánem ochrany přírody podle § 56 zákona. Orgán, který oprávnění vydává, v něm stanoví podmínky a dále rozsah nezbytných údajů včetně údajů o způsobu nabytí a dalšího využití zhotoveného preparátu chráněného živočicha apod. Tyto údaje se vedou formou knihy záznamů evidované a kontrolované orgánem ochrany přírody, který oprávnění vydal.

(7) Fotografovat zvláště chráněné druhy živočichů, ruší-li se tím v přirozeném vývoji (§ 50 odst. 2 zákona), lze jen na základě výjimky (§ 56 zákona).

§ 17

Postup při převodu práva hospodaření

(k § 60 odst. 4 zákona)

(1) Žádost příslušného orgánu ochrany přírody o převod práva hospodaření k nemovitosti ve státním vlastnictví podle § 60 odst. 3 zákona musí obsahovat její přesnou identifikaci, termín převodu a jeho zdůvodnění; je-li převod úplatný, musí obsahovat též návrh ceny. Žádost vždy obsahuje zdůvodnění, proč nelze účelu sledovaného ochrannými podmínkami dosáhnout jiným způsobem.

(2) Pokud právnická osoba vyzvaná k převodu práva hospodaření podle odstavce 1 s tímto převodem nesouhlasí, sdělí své stanovisko s podrobným zdůvodněním navrhovateli převodu nejpozději do 30 dnů od obdržení návrhu. V opačném případě uzavře smlouvu o převodu práva hospodaření ke dni uvedenému navrhovatelem.

(3) Nedojde-li k dohodě o některé z náležitostí převodu práva hospodaření podle odstavce 1 s výjimkou ceny, rozhodne na žádost navrhovatele o převodu ministerstvo životního prostředí České republiky po dohodě s příslušným ústředním orgánem státní správy.

(4) Prokázané náklady spojené s vyklizením nemovitostí hradí navrhovatel převodu.

(5) Právo hospodaření, které přejde na orgán ochrany přírody podle odstavců 1 až 4, lze dále převádět jen se souhlasem ministerstva životního prostředí České republiky.

§ 18

Biologické hodnocení

(k § 67 odst. 1 zákona)

(1) Biologické hodnocení (dále jen „hodnocení“) je zpráva obsahující zjištění, popis a vyhodnocení současného stavu krajiny a předpokládaných přímých i nepřímých vlivů investorem zamýšleného užívání krajiny z hlediska vlivu na rostliny a živočichy.

(2) Hodnocení se zabývá celým průběhem zamýšleného zásahu, zejména prováděním, užíváním (výstavbou) a odstraněním stavby^{1 1)} včetně zneškodňování případných odpadů.^{1 2)}

(3) Hodnocení obsahuje zejména

a) popis a vyhodnocení biologických prvků krajiny (se zvláštním zřetelem na zvláště chráněné části přírody),

b) charakteristiku zamýšleného zásahu, obsahující především

- základní administrativní údaje,
- technicko-ekonomické údaje,
- předpokládané přímé vlivy na rostliny a živočichy,
- předpokládané nepřímé vlivy na rostliny a živočichy včetně možných rizik,
- popis opatření navržených k prevenci, omezení, vyloučení, případně kompenzaci negativních účinků,
- návrh monitoringu negativních vlivů,
- shrnutí a závěry.

(4) Obsahem hodnocení je i srovnání možných variant zamýšleného zásahu s návrhem optimální varianty.

§ 19

Podmínky poskytování příspěvku a náležitosti dohody

(k § 69 odst. 3 zákona)

(1) Finanční příspěvek podle § 69 odst. 1 zákona lze poskytnout na úhradu

a) účetně či jinak prokázané újmy na pozemcích zemědělsky či lesnický obhospodařovaných,

b) věcných, materiálových a osobních výdajů spojených s výkonem prací v zájmu ochrany přírody.

(2) Při poskytování příspěvku podle odstavce 1 písm. a) se vychází zpravidla z údajů účetní evidence o snížení výnosů z těchto pozemků nebo pozemků srovnatelných. Příspěvek lze vyplatit až do celkové výše prokázané újmy vzniklé snížením výnosů.

(3) Materiálové a věcné náklady podle odstavce 1 písm. b), které jsou součástí příspěvku, se prokazují v pořizovací ceně na základě kupních či účetních dokladů (smluv, faktur, pokladních stvrzenek apod.). Osobní výdaje zahrnující odměnu za práci se hradí v dohodnuté částce, která nesmí být vyšší, než je za tyto práce obvyklé. Jiné osobní náklady se hradí jen v prokázané výši a pokud byly předem dohodnuty.

(4) Písemná dohoda o poskytnutí příspěvku vymezuje konkrétní věcné a časové podmínky zajišťující zájmy ochrany přírody, které je povinen příjemce příspěvku dodržet. Výplata příspěvku se provádí po splnění dohodnutých podmínek. Při jejich nesplnění se příspěvek nevyplatí, při částečném splnění podmínek se příspěvek přiměřeně zkrátí. Příspěvek lze poskytnout jednorázově nebo jako opakované plnění po určitou dobu, zpravidla ne delší pěti let. Na příspěvek lze poskytnout zálohu.

§ 20

Organizace, úkoly a předpoklady pro výkon stráže přírody

(k § 81 odst. 5 zákona)

(1) Stráž přírody zajišťuje strážní, kontrolní, informační, výchovné, případně odborné činnosti v rámci území v působnosti orgánu ochrany přírody, který ji jmenoval (případně části tohoto území). Orgán ochrany přírody jmenuje pro území ve své působnosti, z vlastního podnětu, či na návrh organizační jednotky občanského sdružení, splňující podmínky dle § 70 odst. 2 zákona, strážce a zpravodaje (dále jen „členové stráže přírody“).

(2) Členům stráže přírody vydá orgán ochrany přírody služební odznak a služební průkaz stráže

přírody, v němž uvede obvod jejich působnosti. Strážce navíc vybaví identifikovatelným úředním razítkem. Podrobnosti provedení služebního odznaku, průkazu a úředního razítka jsou uvedeny v příloze č. IV.

(3) Členem stráže přírody může být ustanoven občan České a Slovenské Federativní Republiky starší 18 let, který nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin a splňuje současně následující podmínky

- a) bydlí v obvodu, v němž má vykonávat strážní službu, či může zaručit pravidelné navštěvování tohoto obvodu a výkon strážní služby,
- b) má pro výkon strážní služby potřebné znalosti a schopnosti,
- c) má pro výkon strážní služby zdravotní a fyzické předpoklady,
- d) složí předepsaný slib.

(4) Strážcem (§ 81 odst. 3 zákona) může být jmenován člen stráže splňující požadavky podle odstavce 3 a vykonávající činnost zpravodaje po dobu nejméně dvou let, který složí kvalifikační zkoušku strážce. Po nabytí účinnosti zákona lze po složení kvalifikační zkoušky do funkce strážce jmenovat osoby, které vykonávaly v posledních dvou letech funkci zpravodaje nebo konzervátora státní ochrany přírody¹³) či dobrovolného strážce národního parku nebo chráněné krajinné oblasti.

(5) Kvalifikační zkoušky strážců podle odstavce 4 pořádá příslušný orgán ochrany přírody ve spolupráci s Českým ústavem ochrany přírody. V rámci zkoušek musí uchazeč osvědčit znalost právních předpisů zejména na ochranu přírody a životního prostředí, podrobnější znalost přírody, místopisu a geografie území, v němž má strážní službu vykonávat.

(6) Strážní služba je vykonávána podle určení a požadavků příslušného orgánu ochrany přírody. Funkce dobrovolných členů stráže přírody je čestná. Dobrovolným členům stráže přírody se poskytují náhrady výdajů, které jim v souvislosti s výkonem služby vznikly, za podmínek a ve

výši stanovené zvláštními předpisy pro pracovníky.¹⁴) Orgán ochrany přírody vybaví členy stráže přírody pomůckami pro výkon strážní služby (mapové podklady, právní předpisy dotčených chráněných území atd.); může je podle svých možností přiměřeně vybavit terénním oblečením a dalšími pomůckami.

(7) Orgán ochrany přírody dbá na průběžné vzdělávání a doškolování členů stráže. Přezkoušení strážců nařídí po pěti letech od složení příslušné kvalifikační zkoušky a dále každých pět let; může tak učinit v odůvodněných případech i v jiných lhůtách.

(8) Člen stráže přírody při jmenování do funkce skládá a podepisuje tento slib: „Slibuji, že jako člen stráže přírody budu svědomitě a pečlivě plnit své povinnosti při ochraně přírody a krajiny a že při své činnosti budu dodržovat právní řád a nepřekročím oprávnění příslušející strážní přírody.“

(9) Členství ve strážní přírody zaniká

- a) odvoláním členy stráže přírody orgánem ochrany přírody,
- b) smrtí člena stráže přírody.

(10) Orgán ochrany přírody odvolá člena stráže přírody z funkce

- a) na jeho žádost,
- b) přestane-li splňovat některou z podmínek uvedených v odstavci 3 či nevyhoví-li při příslušném kvalifikačním přezkoušení podle odstavce 7,
- c) neplní-li řádně své povinnosti či překročí-li svá oprávnění.

(11) Člen stráže přírody je při zániku své funkce povinen orgánu ochrany přírody vrátit služební odznak a služební průkaz, strážce též úřední razítko.

(12) Člen stráže přírody může ve výjimečném případě vykonávat strážní službu na území v působnosti dvou či více sousedících orgánů ochrany přírody či jejich částí. Pro tento výkon postačí splnění podmínek uvedených v odstavci 3, případně složení kvalifikační zkoušky strážce, jen u jednoho z nich; ostatní příslušné orgány ochrany přírody tuto skutečnost členovi stráže přírody vyznačí do průkazu.

§ 21
**Zavedení a užívání stejnokroje
a označení pracovníků ochrany přírody**
(k § 82 odst. 2 zákona)

- (1) Stejnokroj je šedozeleň barvy, jednotného střihu, s tmavohnědými výložkami na klopách límce saka, rovněž vázanka je hnědé barvy.
- (2) Stejnokroj může přidělit pracovníkům orgán, k němuž jsou v pracovním poměru.
- (3) Odpadnou-li podmínky pro přidělení stejnokroje, je pracovník povinen vrátit přidělený stejnokroj, jeho součásti a označení.
- (4) Označení sestává ze služebního odznaku a služebního označení:
- a) služební odznak je oválného tvaru, zelené barvy, s velkým státním znakem České republiky a nápisem „Ochrana přírody a krajiny České republiky“; nosí se na levé náprsní kapse saka nebo bundokošile;
- b) pracovníci správ národních parků a chráněných krajinných oblastí nosí na levém rukávu saka nebo bundokošile služební označení - tkaný odznak národního parku či chráněné krajinné oblasti.

§ 22
Kategorizace zvláště chráněných území
(k § 90 odst. 5, 6 a 7 zákona)

- (1) Převedení státních přírodních rezervací, chráněných nalezišť, chráněných parků a zahrad, chráněných studijních ploch¹⁵⁾ i chráněných přírodních výtvorů a chráněných přírodních památek¹⁶⁾ do kategorií národní přírodní rezervace, národní přírodní památka a přírodní rezervace tvoří přílohu č. V této vyhlášky.
- (2) Státní přírodní rezervace, chráněná naleziště, chráněné parky a zahrady, chráněné studijní plochy, chráněné přírodní výtvořy a chráněné přírodní památky, které nejsou zařazeny do některé z kategorií uvedených v příloze č. V, jsou nadále chráněny v kategorii přírodní památka.

§ 23
Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška ministerstva školství a kultury č. 54/1958 Ú. l., kterou se určují chráněné druhy rostlin a podmínky jejich ochrany.
2. Vyhláška ministerstva školství a kultury č. [80/1965 Sb.](#), o ochraně volně žijících živočichů.

§ 24
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:
Dejmal v. r.

Poznámky pod čarou:

- 1) Zákon ČNR č. [284/1991 Sb.](#), o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.
- 2) Zákon ČNR č. [96/1977 Sb.](#), o hospodaření v lesích a státní správě lesního hospodářství.

- 3) Vyhláška Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj č. [186/1990 Sb.](#), o oprávnění k projektové činnosti.
- 4) § 8 a násl. zákona č. [50/1976 Sb.](#), o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- 5) Např. § 10 a § 36 odst. 4 zákona č. [138/1973 Sb.](#), o vodách (vodní zákon).
- 6) Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. [182/1991 Sb.](#), kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.
- 7) Vyhláška federálního ministerstva vnitra č. [99/1989 Sb.](#), o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (pravidla silničního provozu), ve znění vyhlášky federálního ministerstva vnitra č. [24/1990 Sb.](#)
- 8) Vyhláška ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. [13/1978 Sb.](#), o kategorizaci lesů, způsobech hospodaření a lesním hospodářském plánování.
- 9) Vyhláška ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství a ministerstva spravedlnosti č. [62/1964 Sb.](#), kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o rozvoji rostlinné výroby, příloha č. 1 – Seznam škůdců vnitřní karantény a příloha č. 2 – Seznam škůdců nekaranténních.
- 10) Zákon č. [23/1962 Sb.](#), o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška ministerstva zemědělství a výživy ČSR č. [20/1988 Sb.](#), kterou se provádí zákon o myslivosti.
- 11) § 1 vyhlášky federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. [85/1976 Sb.](#), o podrobnější úpravě územního řízení a stavebním řádu, ve znění vyhlášky federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. [155/1980 Sb.](#)
- 12) Zákon č. [238/1991 Sb.](#), o odpadech.
- 13) Zákon č. [40/1956 Sb.](#), o státní ochraně přírody.

Vyhláška ministerstva školství a kultury č. 131/1957 Ú. 1., o dobrovolných pracovnících státní ochrany přírody (konzervátorech a zpravodajích).
- 14) Zákon č. [119/1992 Sb.](#), o cestovních náhradách.
- 15) § 4 a 5 zákona č. [40/1956 Sb.](#)
- 16) § 6 zákona č. [40/1956 Sb.](#)

Příloha č. I vyhlášky ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb.

Příloha č. II vyhlášky ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb.

Příloha č. III vyhlášky ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb.

Příloha č. IV vyhlášky ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb.

Příloha č. V vyhlášky ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb.